

เดือนกษัยเกษตร

ระวัง! หนอนกระทู้หอม ในหอมแดง

ลักษณะการทำลาย

หนอนกระทู้หอม (*Spodoptera exigua* Hubner) หรือ หนอนหลอดหอม หรือ หนอนหนังเหนียว เป็นแมลงศัตรูพืชที่สำคัญต่อการปลูกหอมมากที่สุด เนื่องจากแม่ผีเสื้อวางไข่ได้ครั้งละมากๆ พฤติกรรมของหนอนที่เจาะเข้าไปอาศัยและกัดกินในหลอดหอม ทำให้ยากต่อการกำจัด และหนอนชนิดนี้สามารถสร้างความต้านทานต่อสารกำจัดแมลงหลายกลุ่มอย่างรวดเร็ว เกิดปัญหาการต้อยาได้ในเวลาไม่นาน

หนอนระยะเข้าทำลาย

ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืน วางไข่เป็นกลุ่มจำนวนมากบนใบหอม หนอนวัยแรกที่ฟักออกจากไข่จะอาศัยแทะกินใบหอมอยู่ภายนอก เป็นระยะที่หนอนอ่อนแอต่อสารเคมีมากที่สุด หนอนวัยที่ 2 จะเจาะเข้าไปอาศัยอยู่ในหลอดหอม จะกัดกินทำลายลำต้นและใบ ทำให้เจริญเติบโตช้า เมื่อกินใบหมดก็จะลงไปกัดกินส่วนหัว ทำให้หอมเน่าเสียหาย ยากต่อการเก็บเกี่ยวผลผลิต หากระบาดมากจะเก็บผลผลิตไม่ได้

ระยะเวลาที่หนอนจะอยู่ภายนอกหลอดหอม มีเพียง 1-2 วัน เท่านั้น หากฉีดพ่นสารเคมีในช่วงที่หนอนอยู่ภายนอกหลอดหอม จะทำให้หนอนตายได้ง่าย แต่หากหนอนเจาะเข้าใบหอมแล้วจะทำให้กำจัดได้ยากขึ้น

แนวทางการแก้ไข

- เก็บกลุ่มไข่และหนอนไปทำลาย หรือใช้กับดักแสงไฟ ช่วงเวลา 18.00-22.00 น. เพื่อกำจัดผีเสื้อหนอนกระทู้หอม
- ใช้มุ้งตาข่ายไนลอนคลุมแปลง แต่เป็นการลงทุนสูง ต้องคำนวณผลตอบแทนว่าคุ้มหรือไม่
- หากพบการระบาดฉีดพ่นด้วย **เคาท์ดาว** 40-60 ซีซี หรือ **ฟิฟเปอร์** 30-40 ซีซี หรือ **คอลลิ่ง** 15-20 ซีซี ต่อน้ำ 20 ลิตร

การป้องกัน

ต่อน้ำ 20 ลิตร

เดือนภัยเกษตร

ระวัง! ด้วงหมัดผัก แถบลาย

ลักษณะการทำลาย

ด้วงหมัดผักแถบลาย (*Phyllotreta striolata* F.) หรือ ด้วงหมัดผักแถบเหลือง หรือที่รู้จักกันในชื่อ หมัดผัก หรือ หมัดกระโดด หรือ ตัวกระเจ้า ตัวเต็มวัยผสมพันธุ์ได้หลายครั้ง และชอบวางไข่เป็นฟองเดี่ยวๆ หรือกลุ่มบริเวณโคนต้นพืช เส้นกลางใบ และตามพื้นดิน ไข่มีรูปร่างคล้ายไข่ไก่ขนาดเล็กมาก สีขาวอมเขียว ผิวเรียบเป็นมัน และเปลี่ยนเป็นสีเหลืองอ่อนก่อนฟักเป็นตัว ไข่ตัวหนอนจะเป็นสีขาว ไข่หนอนและดักแด้จะอาศัยอยู่ในดิน ตัวเต็มวัยเป็นด้วงขนาดเล็ก 2-2.5 มิลลิเมตร ปีกคู่หน้ามีสีดำแถบเหลืองสองแถบพาดตามความยาว ด้านล่างลำตัวเป็นสีดำ

ตัวอ่อนด้วงหมัดผักจะชอบกัดกินหรือซ่อนไซเข้าไปถึงอยู่บริเวณโคนต้นหรือรากของผัก ทำให้ผักเหี่ยวเฉาและไม่เจริญเติบโต ถ้ารากถูกทำลายมากๆ อาจจะทำให้ผักตายได้ ตัวเต็มวัย ชอบกัดกินอยู่ตามยอด ตามใบ ทำให้ใบมีรูพรุนและอาจกัดกินลำต้นและกลีบดอกด้วย ซึ่งด้วงหมัดผักเป็นศัตรูสำคัญของผักตระกูลกะหล่ำ เช่น คะน้า กวางตุ้ง กะหล่ำดอก ผักกาดหัว เมื่อถูกกระทบกระเทือนจะกระโดดโดยอาศัยขาหลังซึ่งสามารถดีดตัวไปได้ไกล จึงเป็นที่มาของชื่อ หมัดกระโดด

แนวทางการแก้ไข

- ก่อนปลูกครั้งถัดไปควรไถตากดินทิ้งไว้ 7-15 วัน เพื่อทำลายตัวอ่อนและดักแด้ที่อยู่ใต้ดิน และควรปลูกพืชหมุนเวียนบ้างจะช่วยลดการระบาดของได้อีกทางหนึ่ง
- ป้องกันกำจัดโดยใช้สารเคมี แนะนำใช้ **เท็นสตาร์ 10 ซีซี** หรือ **พิพเปอร์ 30 ซีซี** ต่อน้ำ 20 ลิตร

กำจัดแมลง

10 ซีซี

หรือ

30 ซีซี

ต่อน้ำ 20 ลิตร

คำเตือน : เพื่อความปลอดภัย ก่อนใช้ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรโปรดอ่านรายละเอียดและปฏิบัติตามคำแนะนำบนฉลากบรรจุภัณฑ์อย่างเคร่งครัด

เดือนกุมภาพันธ์

ระวัง! โรคใบไหม้ มะเขือเทศ

ลักษณะอาการ

บางครั้งแสดงอาการที่กิ่งและลำต้น โดยเป็นจุดดำน้ำและแผลสีดำ เช่นเดียวกับอาการที่ใบ หากเกิดแผลที่โคนกิ่งจะทำให้ยอดแสดงอาการเหี่ยวเฉา เนื่องจากไม่สามารถส่งน้ำและอาหารไปเลี้ยงยอดได้ หากเข้าทำลายรุนแรงพืชจะตายภายใน 1 สัปดาห์

พบระบาดมากในฤดูหนาว อุณหภูมิเฉลี่ย 18-28 องศาเซลเซียส และมีความชื้นสัมพัทธ์สูงกว่า 90% ในเขตที่อุณหภูมิต่ำและความชื้นต่ำโรคจะไม่ระบาด นอกจากนี้มีฝนโปรยลงมาโรคจะระบาดอย่างรุนแรงและรวดเร็วภายหลังจากที่มีฝน

โรคใบไหม้ หรือ โรคใบแห้ง มักเกิดกับใบส่วนล่างของต้นก่อน โดยเริ่มแรกจะเกิดเป็นจุดดำน้ำ ใบเหมือนถูกน้ำร้อนลวก รอยช้ำนี้จะขยายขนาดออกไปอย่างรวดเร็วทางด้านใต้ใบ บนแผลพบเส้นใยและกลุ่มสปอร์สีขาวอยู่รอบๆ หากเชื้อเจริญมากขึ้นใบจะแห้ง

เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา *Phytophthora infestans*

แนวทางการแก้ไข

- ถ้าปลูกมะเขือเทศแบบยกค้าง ควรตัดแต่งใบล่างให้โปร่ง
- หลีกเลี่ยงการปลูกมะเขือเทศบริเวณแหล่งระบาดของโรค
- หากพบต้นที่แสดงอาการเป็นโรค ควรรีบถอนทำลาย เพื่อไม่ให้เชื้อราสาเหตุแพร่ระบาด
- สารป้องกันโรคใบไหม้ แนะนำ **ไมโครบลูคอป** 20 กรัม หรือ **เบนเอฟ** 20 ซีซี หรือ **บิซโทร** 40 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร หากพบการระบาดแนะนำ **แซลซี** 10 ซีซี หรือ **อินดีฟ** 10 ซีซี หรือ **แอฟโพซ** 15 ซีซี ต่อน้ำ 20 ลิตร

การป้องกัน

20 กรัม

20 ซีซี

40 กรัม

ต่อน้ำ 20 ลิตร

การกำจัด

10 ซีซี

20 ซีซี

15 ซีซี

ต่อน้ำ 20 ลิตร

เดือนกัญเกษตร

ระวัง! หนอนเจาะ มะเขือ

ลักษณะการทำลาย

ระยะติดผล หนอนจะเจาะเข้าไปกัดกินผลได้เช่นกัน ทำให้ผลผลิตเสียหายไม่ได้คุณภาพส่งจำหน่ายไม่ได้ส่วนใหญ่เข้าทำลายมะเขือเพราะ

หนอนเจาะผลมะเขือ (*Leucinodes orbonalis* Guenee) จะสร้างความเสียหายได้ตั้งแต่ระยะเริ่มปลูก โดยหนอนจะเจาะเข้าไปกัดกินภายในลำต้นตั้งแต่เริ่มฟักออกจากไข่ จะพบรูเจาะทำให้ยอดเหี่ยว เนื่องจากท่อน้ำท่ออาหารของต้นมะเขือถูกทำลาย ไม่สามารถส่งอาหารไปเลี้ยงยอดได้ พบการทำลายต่อยอดสูงถึง 30 เปอร์เซ็นต์ ทำให้ยอดที่แข็งแรงถูกทำลาย ยอดใหม่ที่แตกออกมามีขนาดเล็ก หากกระบาดรุนแรง จะทำให้มะเขือไม่มีดอกและไม่สามารถสร้างผลผลิตได้ เนื่องจากยอดถูกทำลายจนหมด

การแพร่กระจายและฤดูกาลระบาด

พบการระบาดทั่วประเทศในบริเวณที่มีการปลูกมะเขือ และพบการทำลายยอดมากในฤดูฝน ส่วนผลถูกทำลายมากในฤดูแล้ง พืชอาหารมะเขือชนิดต่างๆ ยกเว้น มะเขือเทศ

แนวทางการแก้ไข

- เก็บยอดและผลที่ถูกหนอนเจาะ ทำลายทิ้งทั้งที่มีหนอนและไม่มีหนอน
- สำรวจการเข้าทำลายสม่ำเสมอ หากพบอาการยอดเหี่ยว 3-5 เปอร์เซ็นต์ หรือผลอ่อนถูกทำลาย 5-10 เปอร์เซ็นต์ สารเคมีป้องกันกำจัด ใช้ **ฟิฟเปอร์ 30 ซีซี** หรือ **คอลลิ่ง 10-20 ซีซี** หรือ **ไซปรอย 35 20 ซีซี** ต่อน้ำ 20 ลิตร แต่ในช่วงเก็บผลผลิตแนะนำให้ใช้สารในกลุ่มปลอดภัย **ไฮ-นิว 20 อัตรา 40 ซีซี** ต่อน้ำ 20 ลิตร

ป้องกันกำจัด

30 ซีซี

10-20 ซีซี

20 ซีซี

ต่อน้ำ 20 ลิตร

ป้องกันกำจัด (ช่วงเก็บเกี่ยว)

40 ซีซี

ต่อน้ำ 20 ลิตร

เดือนกุมภาพันธ์

ระวัง! หนอนแมลงวัน เจาะลำต้นถั่ว

ลักษณะการทำลาย

หนอนแมลงวันเจาะลำต้นถั่ว มี 2 ชนิด คือ หนอนแมลงวันเจาะลำต้น (*Melanagromyza sojae* Zehntner) และหนอนแมลงวันโคนต้น (*Ophiomyia phaseoli* Tryon) ทั้งสองชนิดจะมีลักษณะคล้ายกัน แตกต่างกันที่ขนาด ช่วงอายุการเจริญเติบโต และบริเวณเข้าทำลาย

ลักษณะตัวเต็มวัย เป็นแมลงวันขนาดเล็ก ลำตัวสีเทาดำ ปีกใส เพศเมียวางไข่ในเนื้อเยื่อใบอ่อนใต้ใบหรือส่วนของลำต้นที่อ่อนนุ่ม เมื่อหนอนฟักออกจากไข่ใหม่ๆ ลำตัวจะใส เมื่อโตขึ้นจะมีสีขาวนวล เมื่อโตเต็มที่จะเข้าดักแด้อยู่ภายในลำต้น โดยก่อนเข้าดักแด้จะเจาะรูที่ผิวเปลือกของลำต้น เพื่อเป็นทางออกของตัวเต็มวัย

หนอนแมลงวันเจาะลำต้นถั่ว เป็นแมลงศัตรูสำคัญในพืชตระกูลถั่วหลายชนิด เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่วฝักยาว หากหนอนทั้งสองชนิดระบาดช่วงเดียวกันในปริมาณมาก จะทำให้ต้นถั่วตายได้

หนอนแมลงวันเจาะลำต้นถั่ว (*M. sojae*) จะเข้าทำลายทุกระยะการเจริญเติบโต ตั้งแต่ระยะต้นกล้าจนถึงระยะออกดอกและติดฝัก โดยตัวเต็มวัยวางไข่ในเนื้อเยื่อของเส้นใบ เมื่อไข่ฟักออกเป็นตัว หนอนจะซอนไชตามเส้นใบ ก้านใบ และเข้าไปทำลายเนื้อเยื่ออยู่ตรงไส้กลางของลำต้น ทำให้ต้นถั่วแคระแกรน ขอบใบ ปล้องสั้น และผลผลิตลดลง

หนอนแมลงวันเจาะโคนต้นถั่ว (*O. phaseoli*) เข้าทำลายในระยะตั้งแต่ใบเลี้ยงบานเต็มที่ โดยหนอนจะเจาะซอนไชตามเส้นใบ ไปที่ก้านใบและลำต้น แล้วซอนไชลงสู่โคนต้นระดับผิวดิน อาศัยและทำลายเนื้อเยื่อลำต้นอยู่ใต้ผิวเปลือกบริเวณโคนต้น ทำให้เนื้อเยื่อเน่าเปื่อย ต้นถั่วแคระแกรน และตายในที่สุด

แนวทางการแก้ไข

- ควรปลูกประมาณกลางเดือนธันวาคมถึงกลางเดือนมกราคม ซึ่งเป็นช่วงที่หนอนแมลงวันเจาะต้นถั่ว และแมลงศัตรูอื่นๆ ระบาดน้อยที่สุด
- คลุกเมล็ดก่อนปลูกด้วยสารกำจัดแมลง **อิมิดา** อัตรา 3 กรัม ต่อเมล็ดถั่ว 1 กิโลกรัม
- เมื่อใบจริงคู่แรกคลี่เต็มที่หรืออายุประมาณ 7 - 10 วันหลังออก ใช้ **ไตรฟอส 50 ซีซี** หรือ **คอลลิง 20 ซีซี** หรือ **พิฟเปอร์ 30 ซีซี** ต่อน้ำ 20 ลิตร ในช่วงเก็บผลผลิตควรใช้สารเคมีกลุ่มปลอดภัย คือ **ไฮ-นิวา 20 40 ซีซี** ต่อน้ำ 20 ลิตร

ช่วงเก็บผลผลิต

40 ซีซี

ต่อน้ำ 20 ลิตร

การป้องกันกำจัด

50 ซีซี

20 ซีซี

30 ซีซี

ต่อน้ำ 20 ลิตร

คลุกเมล็ด

3 กรัม

ต่อเมล็ดถั่ว 1 กิโลกรัม

เดือนกุมภาพันธ์

ระวัง! หนอนเจาะกิ่ง มะนาว

ลักษณะอาการ

ชาวสวนมะนาว หากพบเจาะกิ่งมะนาวแห้งตายเป็นกิ่งๆ เมื่อลองดูที่กิ่งแห้งจะพบร่องรอยการเจาะรูของหนอน เมื่อหักกิ่งออกดูจะพบตัวหนอนกัดกินอยู่ภายในกิ่ง

หนอนเจาะกิ่งมะนาว (*Zeuzera coffeae* Nietner) ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืน ปีกมีสีขาวและมีจุดสีดำประปราย ลำตัวมีขนปกคลุม ตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่ตามเปลือกไม้ เมื่อตัวหนอนฟักออกจากไข่ หนอนระยะแรกมีสีน้ำตาลแดง เมื่อโตเต็มที่จะเปลี่ยนเป็นสีแดง ตัวหนอนจะเจาะเข้าไปในกิ่งหรือลำต้น และกัดกินเนื้อเยื่อภายในเป็นโพรงยาวทำให้กิ่งและลำต้นมะนาวแห้งหรือหักล้มเมื่อมีลมแรง ถ้าเป็นต้นใหญ่ๆ หนอนมักจะเข้าเจาะกัดกินกิ่งอ่อนหรือกิ่งเล็กๆ แต่ถ้าเป็นมะนาวต้นเล็ก หนอนอาจเจาะเข้าไปกินที่ลำต้น ทำให้ต้นแห้งตาย

แนวทางการแก้ไข

- ตัดกิ่งมะนาวที่ถูกหนอนเจาะนำไปเผาทำลาย เพื่อกำจัดหนอนและดักแด้
- ถ้าตรวจพบรูหรือรอยทำลายบนกิ่งใหญ่ๆ หรือลำต้น ให้ใช้สารกำจัดแมลง ฉีดเข้าไปในรูแล้วอุดด้วยดินเหนียว ผลิตภัณฑ์ที่แนะนำ **ไตรฟอส 3-5 ซีซีต่อรู**
- ป้องกันการเข้าทำลายของหนอนใช้ผลิตภัณฑ์ **คอลลิง 30 ซีซี** หรือ **ไซปรอย 35 30 ซีซี** ต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดทุกๆ 7-14 วัน

พบรูหนอน

3-5 ซีซี

การป้องกันกำจัด

30 ซีซี

หรือ

30 ซีซี

ต่อรู

ต่อน้ำ 20 ลิตร

เดือนกภัยเกษตร

ระวัง! แมลงวันทอง ในพริก

ลักษณะการทำลาย

แมลงวันทองพริก (*Bactrocera latifrons* Hendel) วงจรชีวิตระยะไข่ใช้เวลา 44-48 ชั่วโมง ระยะหนอน 8-10 วัน ระยะดักแด้ 11-14 วัน ตัวเต็มวัยอายุ 93-189 วัน เมื่อตัวเต็มวัยออกจากดักแด้ได้ประมาณ 8 วัน จะเริ่มจับคู่ผสมพันธุ์และวางไข่ในช่วงเวลาเย็นถึงพลบค่ำ

แมลงวันทองพริก สามารถเข้าทำลายได้ตลอดช่วงระยะการเก็บเกี่ยว ตั้งแต่ระยะเข้าสีจนถึงพริกสุก เข้าทำลายสูงในพริกชุดแรก (พริกเม็ดง่าม) โดยตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่ที่ผล แล้วฟักเป็นตัวหนอนกัดกินชอนไชภายในผล ทำให้ผลพริกเน่าแล้วร่วงหล่น ทำให้ผลผลิตเสียหายและคุณภาพต่ำ และเมื่อหนอนโตเต็มที่ก็จะเจาะออกจากผลพริก ไปเข้าดักแด้ในดินต่อไป

แนวทางการแก้ไข

- ทำความสะอาดแปลงปลูก โดยเก็บพริกที่ร่วงหล่นเผาทำลายเพื่อลดแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงวันทองพริก
- เมื่อพริกเริ่มติดผล พ่นเหยื่อพิษโปรตีนวางเป็นจุ่มรอบแปลง
- ใช้สารกำจัดแมลงที่มีประสิทธิภาพ ช่วงที่ยังไม่เก็บผลผลิต แนะนำ **ไตรฟอส 30 ซีซี** ต่อน้ำ 20 ลิตร ช่วงเก็บผลผลิต แนะนำ **ไฮ-นิว 20 อัตรา 30-50 ซีซี** ต่อน้ำ 20 ลิตร
- แนะนำใช้สารเคมี ตัดวงจรหนอน ลดอัตราการเกิดของหนอน ใช้ **วอเดอรี 30-40 กรัม** ต่อน้ำ 20 ลิตร ร่วมกับการใช้สารกำจัดแมลงในข้อ 3 จะทำให้อัตรการสูญเสียผลผลิตลดลง ลดจำนวนครั้งในการพ่นสารกำจัดแมลง

ป้องกันกำจัดแมลง

ต่อน้ำ 20 ลิตร

